

KANTAR

Rapport
Regionpolitiker

Sifo

Om undersökningen

Bakgrund och syfte

Nätverket mot cancer vill skaffa sig en lägesbild över hur var och en av regionerna arbetar för att upptäcka misstänkt cancer. Några frågeställningar:

- Hur lång är – för olika cancerformer - genomsnittstiden från att en patient söker vård inom primärvården för symptom som senare visade sig vara cancer?
- Hur många besök hos primärvården eller hur lång tid räknat från egen misstanke/symptom anses vara rimligt för att vara "tidig upptäckt"?
- Används några system idag av primärvården för att känna igen cancersymptom och agera vid misstänkt cancersjukdom så att patienten blir utredd och behandlad om det är cancer? Vilka?
- Färre personer har diagnostiserats med cancer under coronapandemin. Gör man, eller har man gjort, några åtgärder eller någon informationskampanj mot allmänheten som berättar om symptom vid cancer och att det är viktigt att söka vård för dessa även under covid-19?

Målgrupper och urval

Undersökningen är riktad regionpolitiker i nämnder som ansvarar för sjukvård och hälsa. Urvalet av regionpolitiker (e-postadresser) hämtades från regionernas hemsidor (totalt omfattade urvalet 990 politiker). Urvalsstorlekar:

Regionpolitiker: 184 (vanligaste bortfallsorsaken, 724 politiker, var att mottagaren inte öppnade enkäten under fältperioden). Antal intervjuer per region framgår av tabell på nästa sida.

Metod (fältarbete)

Regionpolitiker: Webbaserad enkät (25/10-10/11 2020)

Antal intervjuer per region (regionpolitiker)

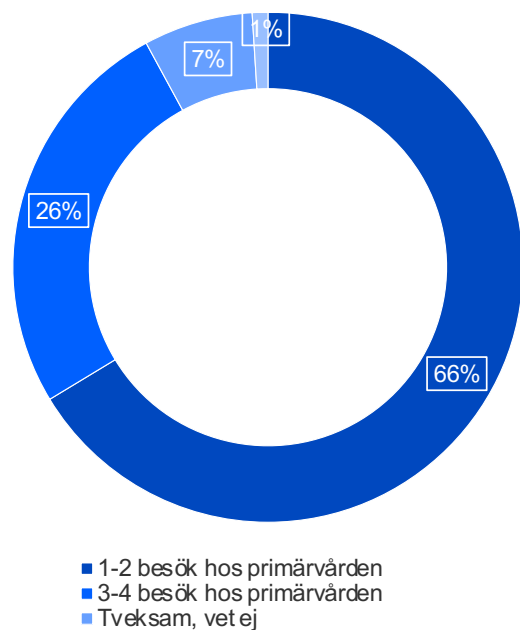
Antal intervjuer per region (regionpolitiker) framgår av tabellen nedan. Alla regioner utom Region Norrbotten är representerad i undersökningen.

Region (absoluta tal)

Region Stockholm -----	6
Region Uppsala -----	5
Region Sörmland -----	3
Region Östergötland -----	10
Region Jönköpings län -----	13
Region Kronoberg -----	7
Region Kalmar län -----	2
Region Gotland -----	1
Region Blekinge -----	2
Region Skåne -----	27
Region Halland -----	3
Västra Götalandsregionen -----	61
Region Värmland -----	4
Region Örebro län -----	8
Region Västmanland -----	3
Region Dalarna -----	6
Region Gävleborg -----	2
Region Västernorrland -----	11
Region Jämtland Härjedalen -----	6
Region Västerbotten -----	4
Region Norrbotten -----	-
TOTAL % -----	184

Två av tre anser att 1-2 besök hos primärvården är rimligt för tidig upptäckt

FRÅGA: Hur många besök hos primärvården anser du är rimligt för att vara "tidig upptäckt"?

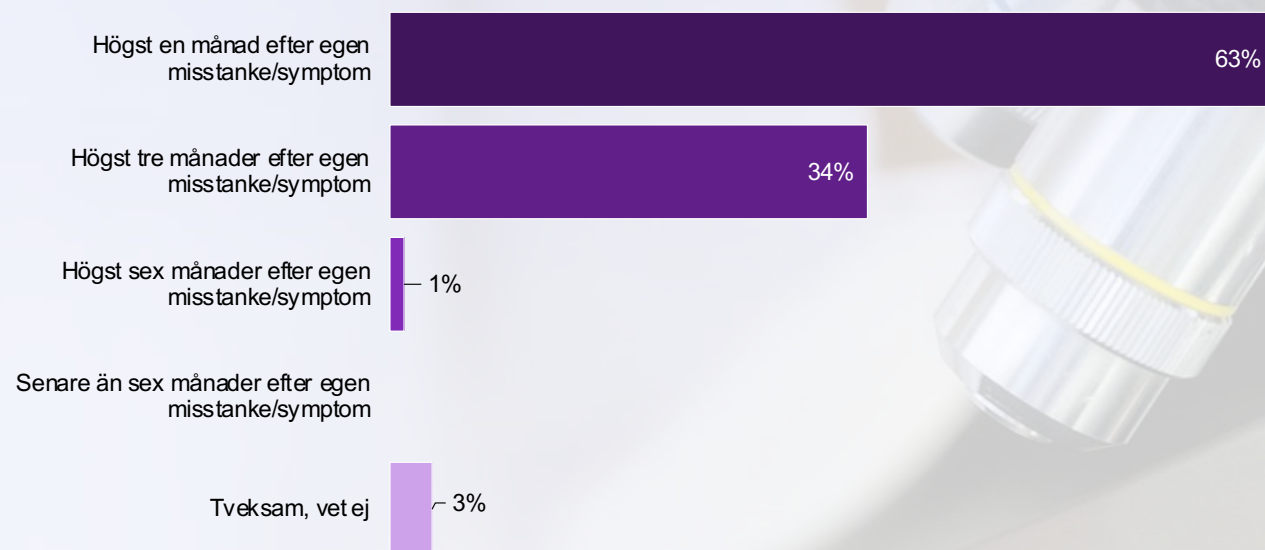

- Två av tre politiker anser att 1-2 besök hos primärvården är rimligt som "tidig upptäckt" av cancersymptom.
- Var fjärde anser att 3-4 besök hos primärvården är rimligt för att anses som tidig upptäckt.
- Sju procent ställer sig tveksamma eller är osäkra.
- Endast en procent anser att 5 eller fler besök hos primärvården är rimligt för att vara tidig upptäckt.

Bas: Alla, 184 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

Högst en månad efter egen misstanke eller symptom ska anses som tidig upptäckt enligt 63 %

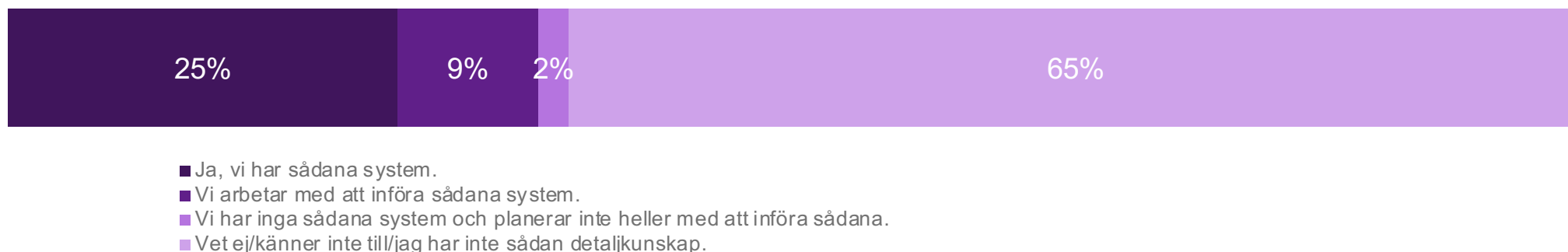
Fråga: Hur lång tid anser du är rimligt för att vara "tidig upptäckt"?

Bas: Alla, 184 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

Låg kännedom eller kunskap om eventuella system för att upptäcka cancersymptom

FRÅGA: Används några system idag av primärvården i er region för att känna igen cancersymptom och agera vid misstänkt cancersjukdom så att patienten blir utredd och behandlad om det är cancer?

Förutom Region Norrbotten (ej representerad i undersökningen), uppger politikerna från regionerna Sörmland, Blekinge, Gotland, Värmland och Gävleborg att de vare sig har sådana system idag eller arbetar med att införa sådana system. Detta är ett nettoresultat när vi bryter ned de båda första svarsalternativen på olika regioner och bör tolkas med viss försiktighet, eftersom andra politiker från dessa regioner kan ha svarat "vet ej".

Bas: Alla, 184 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

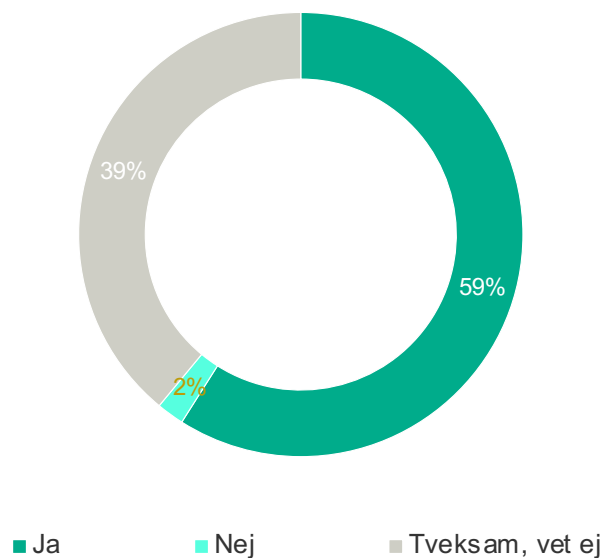
Mammografi och standardiserade vårdförlopp är vanligaste systemen som används

FRÅGA: Kan du kortfattat beskriva systemet/systemen (för vilka cancerområden och hur omfattande det/de används)?

- "Mammografi cellprov prostata", "Mammografi och cellprov", "Mammografi och livmodercansertest"
- "SVF. Standardiserade vårdförlopp", "Standardiserade vårdnadsförlopp för bröstcancer, prostatacancer, mag-tarmcancer",
- "Vi har standardiserade vårdförlopp i Region Skåne (SVF) för vissa cancerdiagnoser."
- "Det finns standardiserade vårdförlopp och även checklistor som ska vara implementerade och användas på vårdcentralerna."
- "Till exempel fotograferas misstänkta hudförändringar och skickas till hudkliniken för analys."
- "Vid knöl ska remiss skickas till specialistläkare."
- CaPrim - cancer i primärvården är ett kunskapsteam, med klinisk förankring i primärvården. CaPrim ingår i akademiskt primärvårdcentrum (APC). I teamet ingår distriktsläkare, distriktssköterskor, fysioterapeut och socionom. Är ute i primärvården och hjälper primärvårdsläkare uppdatera sina kunskaper om de standardiserade vårdförloppen (SVF) och hur de bör implementeras. De informerar även om cancerrehabilitering och om vilken roll primärvården bör ta. Både professionell och interprofessionell fortbildning arrangeras och designas för att bidra till ett förändrat arbetssätt i praktiken."

Sex av tio politiker ser ett behov av att utveckla möjligheterna till snabbare diagnoser

FRÅGA: Finns det i er region behov av att utveckla möjligheten att upptäcka cancer snabbt, t ex genom digitala lösningar som hjälper allmänläkare att identifiera symptom som kan vara cancer?

Bas: Alla, 184 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

Digitalisering och samarbeten är frekventa svar till utvecklingen för att upptäcka cancer tidigt

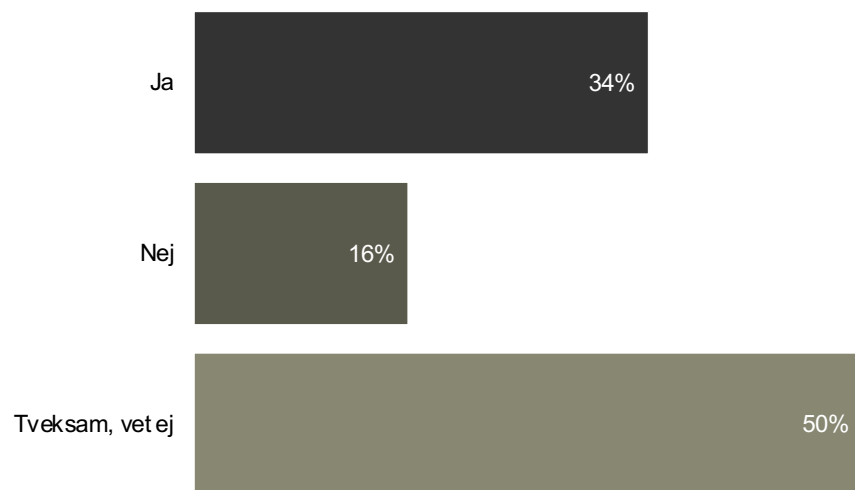
FRÅGA: Beskriv gärna kortfattat vad du gör för att få tillstånd detta* i din region?

- Digitaliseringen är ett högprioriterat område som tillsammans med AI och RPA-teknik kommer att bli en del av framtida arbetssätt för att frigöra tid för medicinsk forskning.”
- ”Arbetet med SVF. Utvecklingen av Nära vård, där primärvården och sjukhusvården samarbetar och hjälper varandra mer. Dessutom finns på universitetssjukhuset en särskild utredningsdel, där patienter som är sjuka men det är svårt att hitta diagnosen utreds särskilt. Den har underlättat för "knepiga" fall. Ett problem är att förändra kulturen mellan PV och sjukhusvården.”
- ”I vår region behöver vi säkerställa att primärvården har tillräckliga resurser. Då vi har en specialistvård med stora underskott, redan ett högt skattetryck och då sjukvårdskostnaderna pga demografin ökar hela tiden så blir det ett moment 22. Men vi kämpar för att få igenom mer resurser ändå till pv.”
- Flertalet politiker nämner också att de gör vad de kan för att påverka: ”Lyfter frågan i HSN”, ”Lyfter frågan i regionen”, ”Röstar alltid för när sådana förslag eller innovativa lösningar finns”.

**Finns det i er region behov av att utveckla möjligheten att upptäcka cancer snabbt, t ex genom digitala lösningar som hjälper allmänläkare att identifiera symptom som kan vara cancer?*

Låg kunskap generellt, men tre av tio säger att de har vidtagit extra åtgärder för att informera allmänheten om symptom vid cancer

FRÅGA: Gör ni eller har ni i din region gjort några åtgärder eller någon informationskampanj mot allmänheten som berättar om symptom vid cancer och att det är viktigt att söka vård för dessa även under covid-19?

- En tredjedel uppger att de vidtagit åtgärder och/eller informationskampanjer mot allmänheten för att informera om symptom vid cancer och att det är viktigt att söka vård för dessa även under den pågående pandemin.
- Hälften av de intervjuade känner dock inte till om några åtgärder eller informationskampanjer till allmänheten har gjorts.
- Drygt två av tio uppger att regionen inte vidtagit några åtgärder eller informationskampanjer för att informera allmänheten.

Bas: Alla, 184 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

- "Vi uppmanar alla att söka hjälp. via sociala media. hemsida, mm"
- "Vid alla presskonferenser påpekas att dom som behöver söker vård - det är viktigt att inte avstå från att söka vård."
- "Annonskampanjer att det är viktigt att söka vård trots pandemin."
- "Informationskampanj via hemsidan, media att söka vård vid misstanke om sjukdom, gå på kontroller. Gäller alla men även riktat mot vissa målgrupper."
- "Regionen uppmanar via annonskampanjer och hemsida att människor med symtom skall söka sjukvård."

30% vet inte varför det inte har funnits någon informationskampanj

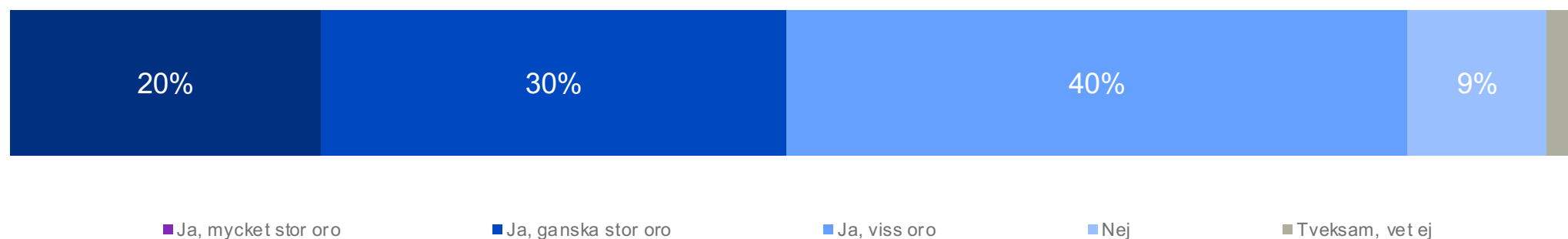
FRÅGA: Av vilken anledning har ni ingen informationskampanj? Följdfråga till de som uppger att de inte gjort några åtgärder eller informationskampanjer.

- "Allmän information om att man fortsatt ska söka vård har gått ut. Tror dock ej specifikt för cancer."
- "Antar för att mycket fokus är på pandemin"
- "Fullt fokus att klara covid 19"
- "Arbetar inte med dessa frågor "
- "Tidsbrist ", "Resursbrist"
- "Jag styr inte över det eftersom jag är i opposition."
- "Vet ej"

9 av 10 upplever i någon grad en oro för hur regionen ska hantera cancerfall efter pandemin

FRÅGA: Känner du själv oro för hur din region ska kunna hantera alla cancerfall som har bulkats upp under pandemin?

Bas: Alla, 184 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

Kontaktuppgifter

Johan Orbe

Johan.orbe@kantar.com

+46 707 918448

Kantar Sifo | Vasagatan 11 Stockholm | 08-507 420 00 | www.kantarsifo.se